CHERNIVTSI
LAW SCHOOL

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Юридичний факультет

Кафедра міжнародного права та порівняльного правознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан юридичного факультету
_____ проф. Віталій ГОРДЄЄВ
«28» серпня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

МІЖНАРОДНЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО
вибіркова навчальна дисципліна

Освітня програма: «Міжнародне право»
Спеціальність: D9 Міжнародне право
Галузь знань: D Бізнес, адміністрування та право
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Юридичний факультет
Мова навчання: українська

Чернівці, 2026 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародне інформаційне право» складена відповідно до освітньої програми «Міжнародне право» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю D9 Міжнародне право галузі знань D Бізнес, адміністрування та право.

Розробники:
Маник Альона Захарівна, *асистент, кандидат юридичних наук, асистент*

Викладачі, що забезпечують читання даної дисципліни
Маник Альона Захарівна, *асистент, кандидат юридичних наук, асистент*

Затверджено на засіданні кафедри Міжнародного права та порівняльного правознавства
Протокол № 1 від «27» серпня 2026 року

В.о. завідувача кафедри
міжнародного права
та порівняльного правознавства _____ **д.ю.н., проф. Світлана КАРВАЦЬКА**

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету
Протокол № 1 від «28» серпня 2026 року

Голова науково-методичної комісії _____ **PhD, ас. Лаура БЗОВА**

Метою навчальної дисципліни «Міжнародне інформаційне право» є оволодіння студентами процесу виникнення міжнародного співробітництва в галузі міжнародного інформаційного права, система міжнародного інформаційного права та функціонування організаційно-правових механізмів міжнародного інформаційного права.

Результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач володітиме наступними компетентностями, що закріплені в Освітній програмі «Міжнародне право» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю D9 Міжнародне право:

Загальні компетентності

ЗК 2. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 11. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

ЗК 12. Здатність до генерування нових ідей при вирішенні практичних завдань.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 2. Здатність формувати судження у сфері міжнародного права, права Європейського Союзу, національного права, порівняльного правознавства, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

СК 5. Здатність аналізувати зміст національних правових норм, інститутів і галузей права у порівняльно-правовому контексті.

СК 11. Здатність продовжувати професійне навчання зі значним ступенем автономії.

СК 16. Здатність застосовувати юридичну аргументацію.

Програмні результати навчання

РН 1. Знати і розуміти основи зовнішньої політики держави, природу та динаміку міжнародних відносин, міжнародного співробітництва на універсальному та регіональному рівнях, ідентифікувати правовий статус суб'єктів міжнародних відносин та характер взаємодії між ними.

РН 2. Розуміти історичний контекст формування міжнародно-правових норм та інститутів, цінності, що лежать у їхній основі, прогнозувати основні напрямки розвитку міжнародного і національного права.

РН 4. Аналізувати динаміку адаптації законодавства України до права Європейського Союзу, враховувати при розв'язанні складних професійних задач правові аспекти процесів європейської та євроатлантичної інтеграції.

РН 19. Самостійно визначати освітні цілі та траєкторії навчання, знаходити необхідні для цього освітні ресурси.

РН 20. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.

Опис навчальної дисципліни
Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	II	IV	3.0	90	12	12	4	-	60	-	залік
Заочна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лекц.	практ.	сем.	інд.	срс		лекц.	практ.	сем.	інд.	срс
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Загальні засади функціонування галузі міжнародного інформаційного права												
Тема 1. Поняття та принципи міжнародного інформаційного права	12	2	-	2	-	8	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Розвиток міжнародно-правового регулювання інформаційних відносин	12	2	2	-	-	8	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Інституційний механізм міжнародного інформаційного права	12	2	2	-	-	8	-	-	-	-	-	-
Разом за ЗМ1	**36**	**6**	**4**	**2**	**-**	**24**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Модуль 2. Особливості правового статусу інформації в міжнародному праві та сучасні виклики												
Тема 4. Міжнародно-правовий режим інформації	15	2	2	2	-	9	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Міжнародно-правові питання управління Інтернетом	11	-	2	-	-	9	-	-	-	-	-	-
Тема 6. Міжнародно-інформаційна безпека	13	2	2	-	-	9	-	-	-	-	-	-

Тема 7. Кіберзлочинність у міжнародному праві	13	2	2	-	-	9	-	-	-	-	-	-
Разом за ЗМ 2	**54**	**8**	**8**	**2**	**-**	**36**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Усього годин	**90**	**12**	**12**	**4**	**-**	**60**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Тематика лекційних занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями
1	**Тема 1. Поняття та принципи міжнародного інформаційного права** 1. Поняття та сутність міжнародного інформаційного права. 2. Предмет та об'єкт міжнародного інформаційного права. 3. Суб'єкти міжнародного інформаційного права. 4. Джерела міжнародного інформаційного права. 5. Система принципів міжнародного інформаційного права.
2	**Тема 2. Розвиток міжнародно-правового регулювання інформаційних відносин** 1. Зародження міжнародного співробітництва в галузі зв'язку. 2. Формування права на свободу інформації після Другої світової війни (універсальний та регіональний виміри). 3. Концепція Нового міжнародного інформаційного та комунікаційного порядку під егідою ЮНЕСКО. 4. Вплив глобальної мережі Інтернет на еволюцію міжнародного інформаційного права (кінець XX – початок XXI ст.). 5. Сучасний етап: глобальний вимір захисту персональних даних та спроби регулювання штучного інтелекту.
3	**Тема 3. Інституційний механізм міжнародного інформаційного права** 1. Поняття та структура інституційного механізму в міжнародному інформаційному праві. 2. Роль Організації Об'єднаних Націй у регулюванні глобального інформаційного простору. 3. Компетенція Міжнародного союзу електрозв'язку та ЮНЕСКО в інформаційній сфері. 4. Діяльність Всесвітньої організації інтелектуальної власності щодо захисту інформаційних ресурсів. 5. Регіональні інституційні механізми (Рада Європи, Європейський Союз, ОБСЄ). 6. Роль неурядових організацій в питаннях управління Інтернетом. 7. Спеціалізовані групи та ініціативи у сфері кібербезпеки.
4	**Тема 4. Міжнародно-правовий режим інформації** 1. Поняття, види та загальна характеристика міжнародно-правових режимів інформації. 2. Правовий статус інформації суспільного надбання та відкритого доступу. 3. Міжнародно-правовий захист таємної (державної, комерційної) та конфіденційної інформації. 4. Міжнародний режим захисту персональних даних. 5. Правове регулювання транскордонного обігу інформації.
5	**Тема 5. Міжнародно-правові питання управління Інтернетом** 1. Поняття, еволюція та основні принципи управління Інтернетом. 2. Міжнародні форуми з управління Інтернетом та їхня роль у нормотворчості. 3. Концепції «цифрового суверенітету» держав та проблеми юрисдикції у глобальній мережі. 4. Проблема «цифрової нерівності» та міжнародні ініціативи її подолання.
6	**Тема 6. Міжнародно-інформаційна безпека** 1. Поняття, складові та загрози міжнародній інформаційній безпеці. 2. Застосування Статуту ООН та норм міжнародного права до державного реагування на

	кіберзагрози. 3. Проблема атрибуції кібератак у міжнародному праві. 4. Застосування норм міжнародного гуманітарного права до кіберконфліктів («Талліннський посібник»). 5. Міжнародні стандарти та співробітництво щодо захисту критичної інформаційної інфраструктури.
7	**Тема 7. Кіберзлочинність у міжнародному праві** 1. Поняття, класифікація та специфіка кіберзлочинів у міжнародному праві. 2. Конвенція Ради Європи про кіберзлочинність (Будапештська конвенція 2001 р.) та її протоколи. 3. Проблема розмежування кіберзлочинності, кібертероризму та кібершпигунства. 4. Вирішення конфліктів юрисдикцій при розслідуванні транснаціональних кіберзлочинів. 5. Захист прав людини і права на приватність у процесі розслідування кіберзлочинів.

Тематика практичних занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями
1	**Тема 1. Поняття та принципи міжнародного інформаційного права** 1. Поняття та сутність міжнародного інформаційного права. 2. Співвідношення національного та міжнародного регулювання інформаційної сфери. 3. Предмет та об'єкт міжнародного інформаційного права. 4. Суб'єкти міжнародного інформаційного права. 5. Джерела міжнародного інформаційного права. 6. Система принципів міжнародного інформаційного права. 7. Інформаційна та кібербезпека у контексті гібридних загроз.
2	**Тема 2. Розвиток міжнародно-правового регулювання інформаційних відносин** 1. Зародження міжнародного співробітництва в галузі зв'язку. 2. Формування права на свободу інформації після Другої світової війни (універсальний та регіональний виміри). 3. Концепція Нового міжнародного інформаційного та комунікаційного порядку під егідою ЮНЕСКО. 4. Вплив глобальної мережі Інтернет на еволюцію міжнародного інформаційного права (кінець XX – початок XXI ст.). 5. Роль Окінавської хартії (2000 р.) та Всесвітніх зустрічей на вищому рівні з питань інформаційного суспільства (Женева 2003, Туніс 2005). 6. Формування міжнародно-правових основ кібербезпеки та протидії кіберзлочинності. 7. Сучасний етап: глобальний вимір захисту персональних даних та спроби регулювання штучного інтелекту.
3	**Тема 3. Інституційний механізм міжнародного інформаційного права** 1. Поняття та структура інституційного механізму в міжнародному інформаційному праві. 2. Роль Організації Об'єднаних Націй у регулюванні глобального інформаційного простору. 3. Компетенція Міжнародного союзу електрозв'язку та ЮНЕСКО в інформаційній сфері. 4. Діяльність Всесвітньої організації інтелектуальної власності щодо захисту інформаційних ресурсів. 5. Регіональні інституційні механізми (Рада Європи, Європейський Союз, ОБСЄ). 6. Роль неурядових організацій в питаннях управління Інтернетом. 7. Спеціалізовані групи та ініціативи у сфері кібербезпеки.
4	**Тема 4. Міжнародно-правовий режим інформації** 1. Поняття, види та загальна характеристика міжнародно-правових режимів інформації. 2. Правовий статус інформації суспільного надбання та відкритого доступу. 3. Міжнародно-правовий захист таємної (державної, комерційної) та конфіденційної

	інформації. 4. Міжнародний режим захисту персональних даних. 5. Правове регулювання транскордонного обігу інформації. 6. Міжнародні стандарти права на доступ до публічної інформації. 7. Специфіка правового режиму інформації в період збройних конфліктів.
5	**Тема 5. Міжнародно-правові питання управління Інтернетом** 1. Поняття, еволюція та основні принципи управління Інтернетом. 2. Мультистейкхолдерна модель управління Інтернетом (уряди, бізнес, громадянське суспільство, техспільнота). 3. Статус і роль корпорації ICANN та організації IANA в управлінні критичними ресурсами Інтернету. 4. Міжнародні форуми з управління Інтернетом та їхня роль у нормотворчості. 5. Концепції «цифрового суверенітету» держав та проблеми юрисдикції у глобальній мережі. 6. Міжнародно-правові аспекти системи доменних імен та вирішення доменних спорів. 7. Проблема «цифрової нерівності» та міжнародні ініціативи її подолання.
6	**Тема 6. Міжнародно-інформаційна безпека** 1. Поняття, складові та загрози міжнародній інформаційній безпеці. 2. Застосування Статуту ООН та норм міжнародного права до державного реагування на кіберзагрози. 3. Роль груп експертів ООН у формуванні норм відповідальної поведінки держав у кіберпросторі. 4. Проблема атрибуції кібератак у міжнародному праві. 5. Застосування норм міжнародного гуманітарного права до кіберконфліктів («Талліннський посібник»). 6. Міжнародні стандарти та співробітництво щодо захисту критичної інформаційної інфраструктури. 7. Правові межі протидії дезінформації, психологічним операціям та інформаційним війнам.
7	**Тема 7. Кіберзлочинність у міжнародному праві** 1. Поняття, класифікація та специфіка кіберзлочинів у міжнародному праві. 2. Конвенція Ради Європи про кіберзлочинність (Будапештська конвенція 2001 р.) та її протоколи. 3. Проблема розмежування кіберзлочинності, кібертероризму та кібершпигунства. 4. Вирішення конфліктів юрисдикцій при розслідуванні транснаціональних кіберзлочинів. 5. Міжнародне співробітництво правоохоронних органів та обмін електронними доказами. 6. Захист прав людини і права на приватність у процесі розслідування кіберзлочинів.

Завдання для самостійної роботи студентів

Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом і виконується в поза аудиторний час, передбачений тематичним планом навчальної дисципліни.

Під час вивчення навчальної дисципліни студенти повинні навчитися самостійно мислити, поглиблювати засвоєні теоретичні знання, опановувати практичні навички прийняття правових рішень. Відповіді на питання повинні бути законспектовані, їхнє викладення має бути стислим і чітким, обов’язковими є посилання на використані джерела.

Форма контролю самостійної роботи – перевірка конспекту або обговорення на семінарському занятті. Питання, відведені для самостійної роботи, виносяться на поточний, модульний і підсумковий семестровий контроль.

З метою самостійного визначення рівня засвоєння теоретичного матеріалу студентам пропонуються питання для самоконтролю набутих знань.

№	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	К-сть год.
1	Поняття та принципи міжнародного інформаційного права	Проаналізуйте дію принципу державного суверенітету в сучасному кіберпросторі та виділіть основні теоретичні підходи до його тлумачення. Охарактеризуйте правові критерії розмежування правомірних інформаційних операцій та протиправного інформаційного втручання в контексті гібридних загроз. Визначте основні колізії між національним законодавством держав та нормами міжнародного права у сфері забезпечення вільного транскордонного потоку інформації.	8
2	Розвиток міжнародно-правового регулювання інформаційних відносин	Охарактеризуйте концепцію Нового міжнародного інформаційного та комунікаційного порядку, причини її появи та політико-правові наслідки для міжнародних відносин. Проаналізуйте ключові положення Окінавської хартії 2000 року та їхній вплив на глобальні ініціативи з подолання «цифрової нерівності». Визначте основні етапи еволюції міжнародно-правових підходів до захисту персональних даних (від перших європейських конвенцій до глобального виміру).	8
3	Інституційний механізм міжнародного інформаційного права	Порівняйте мандати та повноваження Міжнародного союзу електрозв'язку та ЮНЕСКО у сфері регулювання глобального інформаційного простору. Охарактеризуйте внесок інституцій Ради Європи та ОБСЄ у формування європейських стандартів свободи медіа та захисту прав людини в Інтернеті. Проаналізуйте ефективність діяльності спеціалізованих груп експертів ООН (GGE, OEWG) у розробці норм відповідальної поведінки держав у кіберпросторі.	8
4	Міжнародно-правовий режим інформації	Проаналізуйте міжнародно-правові критерії правомірного обмеження доступу до публічної інформації з мотивів захисту національної безпеки або громадського порядку. Охарактеризуйте особливості правового регулювання транскордонного обігу персональних даних згідно з оновленою Конвенцією 108+. Визначте специфіку правового статусу цивільних об'єктів інформаційної інфраструктури та журналістів у період збройних конфліктів відповідно до норм МГП.	9
5	Міжнародно-правові питання управління Інтернетом	Проаналізуйте переваги та недоліки мультистейкхолдерної моделі управління Інтернетом у порівнянні з традиційною міжурядовою моделлю (на прикладі дискусій в рамках ООН). Охарактеризуйте правовий статус корпорації ICANN та проаналізуйте практику застосування Єдиної політики вирішення доменних спорів. Визначте межі юрисдикції держав у глобальній мережі в контексті практичної реалізації концепції «цифрового суверенітету».	9
6	Міжнародно-інформаційна безпека	Проаналізуйте проблему юридичної та технічної атрибуції кібератак у міжнародному праві на прикладі відомих кіберінцидентів.	9

		Охарактеризуйте ключові підходи «Талліннського посібника» щодо застосування права на самооборону (ст. 51 Статуту ООН) у відповідь на кібероперації. Визначте міжнародно-правові межі державного реагування на кампанії з дезінформації та інформаційно-психологічні операції в мирний час.	
7	Кіберзлочинність у міжнародному праві	Порівняйте підходи до криміналізації суспільно небезпечних діянь у Будапештській конвенції про кіберзлочинність 2001 р. та в ініціативах щодо нової конвенції ООН. Охарактеризуйте міжнародні механізми співробітництва правоохоронних органів щодо транскордонного збору та обміну електронними доказами (е-доказами). Визначте правові критерії розмежування кіберзлочинності як транснаціонального злочину, кібертероризму та кібершпигунства в сучасному міжнародному праві.	9

Критерії оцінювання самостійної роботи студента

Самостійна робота оцінюється за результатами перевірки конспектів, письмових завдань (есе, рефератів), ведення термінологічного словника, виконання тестів та обговорення матеріалу відповідно до таких критеріїв:

5 балів - здобувач у повному обсязі володіє матеріалом, глибоко та всебічно розкриває зміст питань для самостійного опрацювання. Відповіді чітко та стисло законспектовані. Здобувач самостійно й аргументовано викладає матеріал під час обговорення, робить обов'язкові посилання на джерела та використовує як обов’язкову, так і додаткову літературу.

4 бали - здобувач на достатньому рівні володіє навчальним матеріалом, впевнено та обґрунтовано його викладає. У підготовленому конспекті зміст питань розкрито з використанням переважно обов'язкової літератури. Здобувач допускає лише поодинокі несуттєві неточності, які здатний виправити самостійно.

3 бали - здобувач загалом володіє матеріалом та викладає його основний зміст, проте робить це без глибокого всебічного аналізу та аргументації. Матеріал підготовлено без використання всієї необхідної літератури. Здобувач допускає окремі суттєві неточності та помилки під час відповіді.

2 бали - здобувач лише фрагментарно або частково володіє матеріалом, викладає його поверхово, неповно і без належного обґрунтування. Під час обговорення здобувач плутається в базовій термінології, не здатний до самостійної аргументації та потребує навідних питань від викладача.

1 бал - здобувач мінімально володіє навчальним матеріалом. Він не в змозі викласти зміст питань самостійної роботи, не розуміє теоретичного матеріалу та допускає суттєві помилки.

Методи навчання

Викладання засноване на тісній взаємодії між викладачем та здобувачем із використанням інтерактивних методів з тим, щоб допомогти студентам розвивати аналітичні навички, здатність до логічно-обґрунтованої аргументації та розуміння міжнародно-правових аспектів з позицій доктрини та принципу верховенства права. Під час лекційних занять, в основному, використовуються пояснювально-ілюстративний, пізнавально-пошуковий та інтерактивний методи навчання і викладання: пояснення нового матеріалу, що має проблемний характер, у формі повідомлень, дискусій, консультацій, розв’язання ситуативних завдань, із застосуванням новітніх інформаційно- комунікаційних технологій;

організація лекції у формі, коли студенти можуть аргументовано висловлювати свої погляди та аналізувати позиції різних країн, демонстрація презентацій, інтерактивних платформ, віртуальних екскурсій до європейських інституцій тощо з тематики лекційного заняття.

Поєднання компетентнісного та інтерактивного підходів становить основу організації та проведення практичних занять з дисципліни. Використовується індивідуальна або групова робота, що передбачає колоквіуми, дебати, розв'язання реальних кейсів, завдань, які вимагають збору, систематизації та аналізу інформації з національних і міжнародних джерел, її міжнародно-правової оцінки. Окрім цього, застосовується метод використання інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема демонстрація презентацій, доповідей, рефератів, есе, колективна робота з нормативною базою.

Для забезпечення ефективного засвоєння міждисциплінарного матеріалу у процесі викладання освітнього компонента використовується комплексний підхід, що поєднує традиційні та інноваційні методи навчання.

Методи формування професійної компетентності (набуття теоретичних знань):

- проблемна лекція (розкриття теоретичного матеріалу через призму актуальних правових колізій (наприклад, конфлікт між стрімким розвитком систем штучного інтелекту та фундаментальним правом особи на приватність);
- лекція-візуалізація (використання мультимедійних презентацій, інфографік, блок-схем та таблиць для наочного пояснення складної архітектури європейського законодавства та алгоритмів опрацювання даних);
- дискусія (залучення здобувачів до аргументованого обговорення проблемних питань під час практичних занять, стимулювання критичного мислення щодо доктринальних концепцій цифрових прав людини).

Методи формування практичних умінь та навичок:

- Case study (системний аналіз та розв'язання реальних правових ситуацій на основі прецедентної практики Європейського суду з прав людини та Суду Справедливості ЄС);
- юридичне моделювання та Moot court (симуляція процедури судових засідань або оскарження рішень наглядових органів);
- метод аналізу та розробки юридичних документів (практична робота зі складання політики конфіденційності, форми надання згоди, звітів з оцінки впливу на захист даних та аналізу міжнародних нормативних документів);
- робота з правовими першоджерелами (самостійний пошук та опрацювання студентами рішень міжнародних судів і рекомендацій європейських інституцій у цифрових архівах та бібліотечних базах).

Методи стимулювання пізнавальної активності та самостійної роботи:

- проєктний метод (робота в малих групах над розробкою комплексних стратегій захисту даних для гіпотетичних клієнтів)
- метод наукового пошуку (підготовка індивідуальних науково-аналітичних есе, тез для студентських науково-практичних конференцій та розробка мультимедійних презентацій для публічного захисту);
- взаємооцінювання (критичний аналіз студентами юридичних документів чи презентацій, підготовлених колегами).

Система контролю та оцінювання

Форми проведення занять: лекції, практичні заняття. Організація роботи слухачів передбачає понятєво-категоріальний масив з кожної теми, контрольні питання та самостійні завдання, роботу з науковою літературою, а також розв'язання проблемних ситуацій та дослідно-творчих завдань.

Поточний контоль: здійснюється на заняттях через індивідуальне і фронтальне усне опитування, бліц-опитування; письмові самостійні роботи (реферати, есе); ведення термінологічного словника; практичні, індивідуальні та самостійні завдання; розв'язання творчих задач; взаємоконтроль слухачів у парах і групах; самоконтроль тощо. Особливого значення набуває тестова форма контролю та оцінювання навчальних досягнень студентів.

Методи поточного контролю:

- індивідуальне і фронтальне усне опитування;
- бліц-опитування;
- письмові самостійні роботи (реферати, есе);
- ведення термінологічного словника;
- виконання практичних, індивідуальних та самостійних завдань;
- розв'язання проблемних ситуацій та правових задач;
- тестування (стандартизовані тести);
- презентації результатів досліджень.

Форми контролю:

- **поточний контроль** (здійснюється на практичних заняттях та за результатами виконання завдань самостійної роботи);
- **підсумковий контроль** (залік).

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях та набутих практичних навичок під час виконання індивідуальних завдань.

Критерії оцінювання поточного контролю

9 балів – системно та у повному обсязі володіє навчальним матеріалом конкретної теми, демонструє високий рівень критичного мислення. Самостійно, креативно та бездоганно аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових завдань, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань. Модерує дискусію, доповнює та аналізує виступи колег, вільно оперуючи обов'язковою, додатковою літературою та першоджерелами. Без помилок вирішив усі тестові завдання.

8 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом конкретної теми, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових завдань, може глибоко та всебічно розкрити зміст теоретичних питань та практичних завдань, доповнює та коментує виступи колег, бере активну участь у обговоренні теоретичних питань практичного заняття, використовуючи при цьому як обов'язкову, так і додаткову літературу, а також без помилок вирішив усі тестові завдання, якщо такі були передбачені.

7 балів – на високому рівні володіє навчальним матеріалом конкретної теми, впевнено та обґрунтовано його викладає. Повною мірою розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, активно залучаючи обов'язкову та частково додаткову літературу. Під час виступу чи обговорення допускає лише поодинокі несуттєві неточності, які здатний самостійно виправити. Правильно вирішив переважну більшість (близько 80-90%) тестових завдань.

6 балів – достатньо володіє навчальним матеріалом конкретної теми, достатньо обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових завдань, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини

та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.

5 балів – на базовому рівні володіє навчальним матеріалом, викладає його зміст, проте подача має переважно репродуктивний (описовий) характер. Під час усних виступів та письмових завдань бракує глибокого всебічного аналізу. Використовує переважно базовий конспект чи обов'язкову літературу, допускає окремі фактологічні неточності чи логічні порушення у відповіді. Правильно вирішив більше половини тестових завдань.

4 бали – загалом володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових завдань, але без глибокого всебічного аналізу та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.

3 бали – фрагментарно володіє навчальним матеріалом. Викладає його неповно, часто потребує навідних питань від викладача. Під час усних виступів та письмових відповідей плутається в базовій термінології, не здатний до самостійної аргументації. Правильно вирішив менше половини тестових завдань.

2 бали – частково володіє навчальним матеріалом. Поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив невелику частину тестових завдань.

1 бал – мінімально володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових завдань, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив лише окремі тестові завдання.

0 балів – зовсім не володіє навчальним матеріалом та не може його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та не в змозі виконати практичні (тестові) завдання. Не вирішив жодного тестового завдання.

Підготовка творчих завдань (есе, презентацій) – 2 бали:

Есе – це самостійна творча робота, де у вільній формі висловлюються особисті думки на тему, передбачену Робочою програмою навчальної дисципліни.

Презентація – це творча самостійно підготовлена мультимедійна робота на визначену тему, передбачену Робочою програмою навчальної дисципліни і представлена на розгляд під час практичного заняття.

Критерії оцінювання підсумкового контролю

45-50 балів отримують студенти, які повно та ґрунтовно розкрили зміст питання, використавши при цьому не лише обов’язкову, а й додаткову літературу.

41-44 бали отримують студенти, які в цілому розкрили зміст питання, однак не повно і допустили деякі неточності. При цьому не використали на достатньому рівні обов’язкову літературу.

37-40 балів отримують студенти, які правильно визначили сутність питання, але розкрили його не повністю, допустивши деякі незначні помилки.

34-36 балів отримують студенти, які правильно визначили сутність питання, розкривши його лише частково і допустивши при цьому окремі помилки, котрі не впливають на загальне розуміння питання.

30-33 бали отримують студенти, які правильно визначили сутність питання, недостатньо або поверхово розкрили більшість його окремих положень і допустили при цьому окремі помилки, які частково вплинули на загальне розуміння проблеми.

0-29 балів отримують студенти, які частково та поверхово розкрили лише окремі положення питання і допустили при цьому суттєві помилки, котрі значно вплинули на загальне розуміння питання.

Підсумкова оцінка, як показник результатів вивчення навчальної дисципліни, складається із сумарної кількості балів за поточне оцінювання – **50 балів** та підсумкового модуль – контролю (залік) – **50 балів,** за **100-бальною університетською шкалою.**

Підсумковий семестровий контроль оцінюється **від 0 до 100** балів і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС:

- здобувачам вищої освіти, які повністю оволоділи програмою навчальної дисципліни на творчому рівні, можуть дати відповіді на всі питання курсу, опанували рекомендовану літературу, виставляють оцінку **A**. При цьому оцінку - 100 балів, як виняток, можуть отримати тільки здобувачі вищої освіти, які, крім відмінних знань за програмою дисципліни, виявили активність в науково-дослідній роботі за тематикою курсу, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях тощо;
- здобувачам вищої освіти, які оволоділи програмою навчальної дисципліни на творчому рівні, проте у відповідях допустили незначні неточності, ставлять оцінку **B**;
- здобувачам вищої освіти, які в основному оволоділи програмою навчальної дисципліни на продуктивному рівні, проте у відповідях допускають несуттєві помилки, ставлять оцінку **C**;
- здобувачам вищої освіти, які показали задовільні результати оволодіння Робочою програмою навчальної дисципліни на репродуктивному рівні й при відповідях допускають помилки, ставлять оцінку **D**;
- здобувачам вищої освіти, які виявили мінімально достатній рівень знань з дисципліни, необхідний для продовження навчання, вивчили основні терміни курсу та орієнтуються в матеріалі базового підручника, ставлять оцінку **E**.
- здобувачі вищої освіти, які за результатами вивчення дисципліни отримали незадовільні оцінки **FX** або **F**, повинні додатково виконати індивідуальні завдання для підвищення рівня своїх знань і при оцінці FX повторно перескласти підсумковий контроль, а при оцінці F пройти повторний курс вивчення дисципліни зі складанням підсумкового контролю.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (*аудиторна та самостійна робота*)							Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2					
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	50	100
8	9	8	6	6	7	6		

Т1, Т2 ... Т7 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	**Пояснення за розширеною шкалою**
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компоненту до перескладання

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Проаналізуйте поняття та сутність міжнародного інформаційного права як комплексної галузі права.
2. Охарактеризуйте співвідношення національного та міжнародного регулювання інформаційної сфери.
3. Визначте предмет та об'єкт міжнародного інформаційного права.
4. Розкрийте правовий статус суб'єктів міжнародного інформаційного права.
5. Проаналізуйте систему джерел міжнародного інформаційного права.
6. Охарактеризуйте систему принципів міжнародного інформаційного права.
7. Визначте особливості забезпечення інформаційної та кібербезпеки в контексті гібридних загроз.
8. Охарактеризуйте процес зародження міжнародного співробітництва в галузі зв'язку.
9. Проаналізуйте формування права на свободу інформації після Другої світової війни в універсальному та регіональному вимірах.
10. Розкрийте зміст концепції Нового міжнародного інформаційного та комунікаційного порядку під егідою ЮНЕСКО.
11. Оцініть вплив глобальної мережі Інтернет на еволюцію міжнародного інформаційного права наприкінці XX – на початку XXI ст.
12. Визначте роль Окінавської хартії (2000 р.) та Всесвітніх зустрічей на вищому рівні з питань інформаційного суспільства (Женева 2003, Туніс 2005).
13. Проаналізуйте процес формування міжнародно-правових основ кібербезпеки та протидії кіберзлочинності.
14. Охарактеризуйте сучасний етап розвитку галузі: глобальний вимір захисту персональних даних та спроби регулювання штучного інтелекту.
15. Розкрийте поняття та структуру інституційного механізму в міжнародному інформаційному праві.
16. Проаналізуйте роль Організації Об'єднаних Націй у регулюванні глобального інформаційного простору.
17. Охарактеризуйте компетенцію Міжнародного союзу електрозв'язку та ЮНЕСКО в інформаційній сфері.
18. Визначте напрями діяльності Всесвітньої організації інтелектуальної власності щодо захисту інформаційних ресурсів.
19. Порівняйте регіональні інституційні механізми регулювання (Рада Європи, Європейський Союз, ОБСЄ).

20. Оцініть роль неурядових організацій у питаннях управління Інтернетом.
21. Охарактеризуйте поняття, види та загальні риси міжнародно-правових режимів інформації.
22. Визначте правовий статус інформації суспільного надбання та відкритого доступу.
23. Проаналізуйте міжнародно-правовий захист таємної (державної, комерційної) та конфіденційної інформації.
24. Розкрийте зміст міжнародного режиму захисту персональних даних.
25. Охарактеризуйте правове регулювання транскордонного обігу інформації.
26. Визначте міжнародні стандарти права на доступ до публічної інформації.
27. Проаналізуйте специфіку правового режиму інформації в період збройних конфліктів.
28. Розкрийте поняття, еволюцію та основні принципи управління Інтернетом.
29. Охарактеризуйте діяльність міжнародних форумів з управління Інтернетом та їхню роль у нормотворчості.
30. Порівняйте концепції «цифрового суверенітету» держав та розкрийте проблеми юрисдикції у глобальній мережі.
31. Проаналізуйте міжнародно-правові аспекти системи доменних імен та порядок вирішення доменних спорів.
32. Визначте проблему «цифрової нерівності» та охарактеризуйте міжнародні ініціативи щодо її подолання.
33. Розкрийте поняття, складові та основні загрози міжнародній інформаційній безпеці.
34. Проаналізуйте особливості застосування Статуту ООН та норм міжнародного права до державного реагування на кіберзагрози.
35. Охарактеризуйте роль груп експертів ООН у формуванні норм відповідальної поведінки держав у кіберпросторі.
36. Визначте проблему атрибуції кібератак у міжнародному праві.
37. Проаналізуйте особливості застосування норм міжнародного гуманітарного права до кіберконфліктів («Талліннський посібник»).
38. Охарактеризуйте міжнародні стандарти та напрями співробітництва щодо захисту критичної інформаційної інфраструктури.
39. Визначте правові межі протидії дезінформації, психологічним операціям та інформаційним війнам.

Зарахування результатів неформальної освіти

Індивідуальна траєкторія здобувача вищої освіти у процесі вивченні навчальної дисципліни також реалізується через участь у неформальній/інформальній освіті.

Зарахування результатів неформальної освіти здійснюється на основі Порядку визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (URL: https://media.chnu.edu.ua/media/4g5fzssb/poriadok-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf).

За наявності належного сертифіката здобувачу освіти нараховується **3 бали** за відповідну тему, що прирівнюється до оцінювання виконання завдань практичного заняття. До зарахування приймаються результати проходження окремих тем дисципліни на авторитетних онлайн-платформах, наприклад, Coursera, Prometheus, навчальних курсів HELP, зокрема, але не виключно, наступних:

- *CyberSecurity. Практичний захист* (освітня платформа Prometheus):
  URL: https://prometheus.org.ua/prometheus-plus/cybersecurity/
- *Data Protection and Privacy Rights* (освітня платформа Council of Europe HELP Programme):
  URL: https://help.elearning.ext.coe.int/enrol/index.php?id=1658

Рекомендована література

Основна

1. Regulation (EU) 2024/1689 of the European Parliament and of the Council laying down harmonised rules on artificial intelligence (Artificial Intelligence Act) : adopted 13.06.2024. URL: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj/eng.
2. Tallinn Manual 2.0 on the International Law Applicable to Cyber Operations / ed. by M. N. Schmitt. Cambridge : Cambridge University Press, 2017. 636 p. URL: https://www.onlinelibrary.iihl.org/wp-content/uploads/2021/05/2017-Tallinn-Manual-2.0.pdf.
3. Декларація принципів «Побудова інформаційного суспільства — глобальне завдання в новому тисячолітті» : міжнар. док. (Всесвітній саміт з питань інформ. суспільства, м. Женева) від 12.12.2003. URL: https://www.itu.int/net/wsis/docs/geneva/official/dop.html.
4. Додатковий протокол до Конвенції про кіберзлочинність, який стосується криміналізації актів расизму та ксенофобії, вчинених через комп'ютерні системи : Рада Європи ; міжнар. док. від 28.01.2003. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_687#Text.
5. Загальна декларація прав людини : прийнята Резолюцією 217 А (III) Генер. Асамблеї ООН від 10.12.1948. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text.
6. Конвенція про захист осіб у зв’язку з автоматизованою обробкою персональних даних (Конвенція 108) : Рада Європи ; міжнар. док. від 28.01.1981. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_326#Text.
7. Конвенція про кіберзлочинність (Будапештська конвенція) : Рада Європи ; міжнар. док. від 23.11.2001. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_575.
8. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права : міжнар. док. від 16.12.1966. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text.
9. Окінавська хартія глобального інформаційного суспільства : міжнар. док. від 22.07.2000. URL: https://g7g20-documents.org/database/document/2000-g7-japan-leaders-leaders-language-okinawa-charter-on-global-information-society.
10. Протокол про внесення змін до Конвенції про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних (Конвенція 108+) : Рада Європи ; міжнар. док. від 10.10.2018. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_363#Text.
11. Регламент (ЄС) 2016/679 Європейського Парламенту і Ради «Про захист фізичних осіб у зв'язку з опрацюванням персональних даних і про вільний рух таких даних...» (GDPR) : прийнятий 27.04.2016. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_008-16#Text.
12. Рекомендація щодо етики штучного інтелекту : міжнар. док. ЮНЕСКО від 23.11.2021. URL: https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000381137.
13. Туніське зобов'язання : міжнар. док. (Всесвітній саміт з питань інформ. суспільства, м. Туніс) від 18.11.2005. URL: https://old.apitu.org.ua/wsis/tz.

Додаткова

1. Гдичинський, В. (2023). Міжнародний інформаційний правовий порядок як нова парадигма. Європейські перспективи, (2), 264-272. URL: https://ep.unesco-socio.in.ua/ojs/index.php/journal/article/view/hdychynskyi-2023-2.
2. Марущак, А. І. (2023). Вплив міжнародних процесів регулювання штучного інтелекту на інформаційне право України. Інформація і право, (4 (47)), 55-63. URL: http://il.ippi.org.ua/article/view/291582.
3. Любченко, А. (2025). Міжнародна інформаційна політика як об’єкт державного управління. Публічно-управлінські та цифрові практики, (1), 39-51. URL: https://journals.duikt.edu.ua/index.php/public/article/download/3161/3043.
4. Ковальов, К. Є. (2023). Інформаційна безпека: міжнародно-правовий аспект. Інформація і право, (4 (47)), 159-167. URL: https://il.ippi.org.ua/article/view/291624.

5. Поліщук, В. П., & Панасевич, Л. А. (2024). Міжнародне право і кібербезпека: визначення правового статусу кібератак та кібервійськових операцій. Юридичний науковий електронний журнал, 2, 503-506. URL: https://www.lsej.org.ua/2_2024/126.pdf.
6. Кушнір, В. В. (2025). Поняття інформаційної війни в міжнародному праві. Право і суспільство, (3), 208-213. URL: https://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2025/3_2025/part_2/31.pdf.
7. Рудник, Л. І. (2025). Особливості міжнародно-правового регулювання обмеження права на доступ до інформації та свободи вираження поглядів. Український політико-правовий дискурс, (10). URL: https://ppdnz.com.ua/index.php/home/article/view/229.
8. Легка, О. В. (2023). Застосування практики ЄСПЛ при забезпеченні права на захист інформації. Правова позиція, 4(41), 37-41. URL: http://legalposition.umsf.in.ua/archive/2023/4/4_2023.pdf#page=37.
9. Чистякова, А. С., & Костенко, Д. В. (2024). Трансформація права на інформацію в умовах воєнного часу. Legal Bulletin, 81-90. URL: https://lbku.krok.edu.ua/index.php/legal-bulletin/article/view/501.
10. Бондаренко, В. А., Горун, Г. Р., & Федишин, О. М. (2023). Право на інформацію в умовах цифровізації. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право, 1(80), 418-423. http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/297143.

Інформаційні ресурси

1. https://www.itu.int/ - Міжнародний союз електрозв'язку.
2. https://www.unesco.org/ - Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО).
3. https://www.wipo.int/ - Всесвітня організація інтелектуальної власності.
4. https://www.icann.org/ - Інтернет-корпорація з присвоєння імен і номерів.
5. https://www.intgovforum.org/ - Форум з управління Інтернетом.
6. https://www.itu.int/net4/wsis/ - Всесвітній саміт з питань інформаційного суспільства.
7. https://www.coe.int/en/web/cybercrime - Відділ кіберзлочинності Ради Європи.
8. https://edps.europa.eu/ - Європейський інспектор із захисту даних.
9. https://www.enisa.europa.eu/ - Агентство Європейського Союзу з кібербезпеки.
10. https://ccdcoe.org/ - Об'єднаний центр передових технологій з кібероборони НАТО.
11. https://thedigital.gov.ua/ - Міністерство цифрової трансформації України.
12. https://cip.gov.ua/ - Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України.
13. https://www.eff.org/ - Фундація електронних рубежів.
14. https://www.article19.org/ - Міжнародна правозахисна організація «Article 19».
15. https://hudoc.echr.coe.int/ - База даних рішень Європейського суду з прав людини
16. http://en.euabc.com/ - Інтернет-глосарій термінів ЄС.
17. https://www.echr.coe.int - вебсайт ЄСПЛ.
18. https://eur-lex.europa.eu/homepage.html - законодавство Європейського Союзу.

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні освітнього компонента регламентовано чинними документами ЧНУ:

- «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»: https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yuriia-fedkovycha/;
- «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у

Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича»: https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyiavlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha/;

- «Політикою використання штучного інтелекту в Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича»: https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polityka-vykorystannia-shtuchnoho-intelektu-v-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha/.

Використання здобувачами освіти інструментів штучного інтелекту (ШІ) під час виконання навчальних завдань:

- допускається за умови дотримання принципів академічної доброчесності (здобувач освіти несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої роботи, а у разі використання ШІ зобов'язаний зазначити факт і спосіб його застосування);
- не допускається використання ШІ як заміни самостійного виконання завдань або з метою порушення вимог академічної доброчесності;

додаткові обмеження чи вимоги щодо використання ШІ можуть визначатися викладачем в освітньому процесі для конкретних видів навчальної